

PRAWNIK RADZI. Co zrobić, żeby wyegzekwować zasądzoną należność pieniężną

Kiedy kolega przestaje być kolegą

W przypadku powstania zadłużenia kolega przestaje być kolegą, a kontrahent partnerem – stają się oni dłużnikami. Nasze pieniądze przestają być nasze, bo dłużnik nie chce ich zwrócić. Sprawa najczęściej trafia do sądu. Ale nawet korzystny wyrok nie jest gwarancją automatycznego zwrotu należności.

Lukasz Opaliński

Jeśli po uzyskaniu wyroku sądowego (w którym zasądzono określoną należność pieniężną), dłużnik nadal nie reguluje swojego długu, wierzyciel może wszcząć przeciwko niemu egzekucję. Należy pamiętać, że wyrok wydany w sprawie karnej jest takim samym tytułem egzekucyjnym, jak wyrok w sprawie cywilnej. Sąd karne może przecież zasądzić należność pieniężną od skazanego w kilku sytuacjach – jeżeli prokurator w akcie oskarżenia wystąpi z tzw. powództwem cywilnym, jeżeli powództwo takie wytoczy pokrzywdzony lub jeżeli zostanie złożony wniosek o naprawienie szkody. Oprócz tych przypadków, podstawą do wszczęcia egzekucji mogą być orzeczenia referendarza sądowego – prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, inne orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej, a także akty notarialne, w których dłużnik poddał się egzekucji.

Klauzula wykonalności

Warunkiem wszczęcia postępowania egzekucyjnego na podstawie wyroku

sądowego lub na podstawie innego tytułu egzekucyjnego jest nadanie klauzuli wykonalności. Tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności staje się tzw. tytułem wykonawczym, który może być podstawą do rozpoczęcia postępowania egzekucyjnego. Poprzez jej wydanie sąd stwierdza, że wyrok (lub inny tytuł egzekucyjny) nadaje się do wykonania. Aby uzyskać klauzulę wykonalności, wierzyciel musi wystąpić do sądu z wnioskiem. Aby wydanie klauzuli mogło nastąpić, wyrok musi być prawomocny. Postępowanie o wydanie klauzuli wykonalności toczy się przed sądem. Wniosek o jej wydanie należy opłacić w postaci tzw. opłaty kancelaryjnej, która wynosi 6 zł za każdą stronicę dokumentu, któremu nadaje się klauzulę wykonalności. Jeśli więc wniosek dotyczy wyroku, który ma dwie strony, opłata wyniesie 12 złotych.

Wszczęcie egzekucji

Posiadając wyrok z klauzulą wykonalności, wierzyciel może wystąpić z wnioskiem o wszczęcie egzekucji. Wniosek składa się do komornika, który jest organem egzekucyjnym. Zgodnie z art. 797 Kodeksu postępowania cywilnego, we wniosku należy wskazać świadczenie, które ma być spełnione przez dłużnika, czyli zapłatę określonej kwoty. Oprócz należności przysługującej wierzycielowi od dłużnika, we wniosku należy podać również zasądzone przez sąd koszty procesu, ponieważ dłużnik jest zobowiązany również do ich zwrotu. We wniosku wierzyciel musi wskazać sposób egzekucji, czyli sposób w jaki komornik ma doprowadzić do zaspokojenia wierzyciela.

Przepisy postępowania egzekucyjnego wymieniają kilka sposobów egzekucji. W przypadku egzekwowania należności pieniężnych jest to egzekucja z ruchomości, egzekucja z wynagrodzenia za pracę, egzekucja z rachunków bankowych, egzekucja z innych wierzytelności i innych praw majątkowych, egzekucja z nieruchomości i egzekucja ze statków morskich. Zgodnie z art. 799 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, wierzyciel może w jednym wniosku wskazać kilka sposobów egzekucji przeciwko temu samemu dłużnikowi. Oznacza to, że na przykład we wniosku można zażądać przeprowadzenia egzekucji z określonych ruchomości dłużnika oraz z jego rachunku bankowego. Wierzyciel musi jednak pamiętać, że sposób egzekucji powinien być jak najmniej uciążliwy dla dłużnika (art. 799 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego). Jeżeli egzekucja z jednej części majątku dłużnika wystarcza na zaspokojenie wierzyciela, dłużnik może żądać zawieszenia egzekucji z pozostałej części majątku. Do wniosku o wszczęcie egzekucji należy dołączyć tytuł wykonawczy, czyli wyrok opatrzonej w klauzulę wykonalności.

Organy egzekucyjne

W zależności od tego, jaki sposób egzekucji wierzyciel wskazał w swoim wniosku, inaczej kształtuje się właściwość miejscowa komornika. Wierzyciel ma prawo wyboru komornika na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem spraw o egzekucję z nieruchomości oraz spraw, w których przepisy o egzekucji z nieruchomości stosuje się odpowiednio. Wierzyciel, dokonując wyboru komornika, składa wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji oświadczenie na piśmie, że korzysta z prawa wyboru komornika.

Lukasz Opaliński *advokat*

Biuro DIR we Wrocławiu